

Hi hagué un llarg silenci, vertaderament anguniós.

El senyor Rector l'anà amoixant, exhortant-lo i aconso-
lant-lo com ell ho sabia fer. A la fi li digué:

—Ara sí que veig que a la llarga, no hi ha remei possible
per a la Ció.

Les seves paraules féren redressar en Felip, que s'incor-
porà i li digué, resoltament, com volguent-se treure un pes
de sobre:

—Escolti, mossèn Joan; escolti, que li diré tota la veritat,
per amarga que sigui, d'aquest secret que m'havia fet propò-
sit d'endur-me'l a la eternitat sens divulgar-lo ni a vostè,
que és tan bo, perquè estava convençut que el bon Déu,
amb sa gran misericòrdia, m'havia perdonat el pecat comès,
en gràcia al meu penediment i a l'esforç constant de la meva
voluntat per a reparar-lo en tot el què fós possible...

Jo vaig estimar una dona amb la fogositat de la joventut;
l'estimava amb tota l'ànima; ella em corresponia igualment.
Quan me vaig donar compte de que anava a ésser mare,
volia casar-m'hi; però el meu pare s'hi oposà resoltament,
inexorable. Creient que amb la presentació del fill que
havia de venir, el meu pare, bo com era, s'ablanaria, vaig
esperar, confiat, la seva naixença. Per atzar de la desgràcia,
que mai va una de sola, el meu pare, que al cel sigui, va
morir dies abans del deslliurament del fill esperat. Vàrem
enterrar el pare, se li vàren dir els funerals, i a l'endemà,
quan vaig córrer a la vila per a donar un nom i un pare al
fill que havia de venir, casant-me amb la dona estimada, la
vaig trobar de cos present, erta en el séu llit de mort, on
havia entregat l'ànima a Déu, flagellada per l'angúnia i el
dolor...

La seva mare, pobre dona!, en veure morir sa única filla,
perdè la raó, i em vaig trobar que no sabia què fer.—

A en Felip li rodolaven les llàgrimes cara avall.

—Però, i el fill?—objectà el Rector.

—Ah, sí; el fill sobre tot!... Quedàrem entesos amb la
llevadora, perquè d'una manera molt callada me'l portés al
casal dels nostres avis, on jo l'empararia i l'estimaria...—

I en acabar, un devassall de llàgrimes va brollar d'aquells
ulls, com benèfic consol, per la confessió que acabava de fer.

—Pobre Felip!—s'atreví a insinuar mossèn Joan; i donant
esplai al què bullia en la seva imaginació, afegí:

—Veus aquí les històries que jo deia que s'inventaven les
trapaceres del poble!

—Històries veritat, corregides o augmentades, segons la
fantasia de cadascú!... Històries de les que m'he penedit
mil vegades de no haver-les confiat, per a consolar-me, al
meu bon confessor!...

—Pobre Felip!—repetí mossèn Joan.

—Vostè ja ha pogut veure com he emparat i com he
estimat el meu fill del meu cor; sofrint, sofrint sempre,
perquè ell m'ha recordat la tragèdia de la seva mare i de la
seva àvia, de la que jo, jo tot sol en tinc la culpa!...

I altre cop l'amo de la masia plorava llàgrimes abundants
i consoladores.

—Ploreu, sí, ploreu; que les llàgrimes de penediment són
un grat consol, perquè Déu Nostre Senyor les estima en el
molt que valen.

I per aquest estil, el bondadós Rector anava consolant
l'amo de la masia en la seva tribulació.

Després d'una estoneta de silenci, el senyor Rector renuà
la conversa:

—Bé, molt bé; ara ja us heu tret aquest pes de sobre;
però tot això que m'haveu dit no ens cura del conflicte que
se'ns presenta. Escolteu, Felip. Quan aquesta tarda ha vingut
en Ventureta a la rectoria a dir-me la seva determinació
d'absentar-se de la masia, en donar-se compte de que la
vostra filla l'estima, segons confessió d'ella mateixa, jo, en
l'afèr aquest, hi havia volgut veure una bonica solució, per-
què estava esperançat que no us hi havíeu d'oposar al casar-
ment, ja que al meu modó de veure era un gran avantatge

per a la pau i la tranquil·litat d'aquesta casa, l'amor pur i
sant de la Ció i En Ventureta; però, ara sí que em veig
atrapat...

I en Felip, acabant-se d'eixugar les llàgrimes, digué:

—Però no diu que ell ja se'n volia anar?... Doncs que se'n
vagi. Jo l'apoiaré i el protegiré, que no en va és el meu fill,
mossèn Joan.

—Sí; però, i ella?—insistí, tot cavilós, el bon Rector.

—Ja l'aconsolarem; li ballarem l'aigua als ulls; li busca-
rem un promès que l'enamori... Vostè també ens ajudarà...

—Ja veureu, meditem-ho i reflexionem; que Déu ens il-
lumini i ja veurem el què podrem fer.

—Sí, que Déu hi fassi més que no nosaltres!—va dir amb
un gran sospir l'infortunat pare.

I, en tant es despedien en Felip i el senyor Rector, la nit
s'havia ensenyorit de la masia, de manera que, per a baixar
l'escala, en Felip, des de dalt va cridar que fessin llum.

Ja en el llindar de la porta, encaixaren fortament, com
volguent-se dir l'un a l'altre:—Pit i fora! A veure si cape-
gem el temporal.

El servei, encuriósit, feia moltes fantasies després d'haver
vist el senyor Rector, tan falaguer sempre, ara amb un
posat tan motxo, i en la cara de l'amo senyals evidents
d'haver plorat.

IV

Havia passat molt de temps d'ençà de la desagradable en-
trevista.

En Ventureta havia marxat a ciutat, on l'amo el protegia,
com si fós un fill. Però, això, en lloc de solucionar el con-
flicte, l'anava agravant, de tal manera, que ja s'endevinava la
mort, no molt llunyana, de la Ció; i, sobre tot, la del séu pa-
re, a qui se li veia ben clar que la consciència li remordia i
no el deixava viure amb tranquil·litat.

Prou que durant llarg temps—quasi tot un any—per con-
sells del senyor Rector, en Felip havia portat la pubilleta de
festa en festa, per a distreure-la!... Havien estat a la Vila per
a veure les festes del Carnestoltes: *L'Olla dels Pobres*, el
Ball de les donzelles... Fins s'hi varen quedar una nit, pel
ball de disfresses del Casino! Però res no l'alegrava, ni res
no la distreia. En Ventureta era l'obsessió d'aquella nena
delicada i ingènua, perquè al món no hi havia altra cosa com
el séu estimat.

Prou havien vist les festes majors de casi tots els pobles de
la rodalia i d'algunes viles i ciutats de més enllà, amb els
seus envelats i casinos, i totes les moxigangues alegradores
d'aitals festivitats; però, a ella, a l' enamorada Ció, no li deia
res tot allò i s'anava entristint més cada dia.

A l'aplec del Remei, hi era tota la gent de la comarca. Pare
i filla hi anaren també i imploraven de la Verge consol per
als seus afligiments. Aquell bullici i aquella animació, i
aquell devassall d'alegria els dava pena, i tot era endebades.
I, en tant la Ció tan sols pensava en la gràcia i gentilesa del
séu amor, anant-se decandint més i més cada dia, el pobre
pare s'anava corsecant, de veure com se li moria la filla del
séu cor.

Prou en les moltes hores que passava sol, que fins ja ni la
cacera li era agradívola, clamava a sa esposa — la mare de la
seva filla, que era al cel—un remei, un bon remei per a aque-
lla nena que, fins feia poc, era el séu consol i la seva ale-
gria!... Però el remei no venia, ni podia venir. Així li deia i
li repetia mossèn Joan, que li retreia, molt sovint, que ha-
gués deixat marxar de la masia en Ventureta.

La Ció, la pobreta Ció, es fonia com una candela de càn-
del per avall; ella, tan xamosa, tan riallera, tan fèl·la feia algun
temps, ara té mèria, es morís sense remei.

Prou li havia preguntat ella, al seu pare, perquè no la
podia casar amb en Ventureta. Per diferència de diners?